

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну

**СИЛАБУС
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«Менеджмент в освіті та мистецтві»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Середня освіта (Образотворче мистецтво)»

Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Спеціалізація: 014.12 (Образотворче мистецтво)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Протокол № 4

від «1» грудня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Менеджмент в освіті та мистецтві
Викладач (-і)	Дяків Марія Володимирівна
Контактний телефон Викладача	+38 0679586553
Е-mail викладача	maria.dyakiv@pnu.edu.ua
Формат освітнього компонента	офлайн/онлайн
Обсяг освітнього компонента	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Четвер, 15.00-16.00
2. Анотація до освітнього компонента	
<p>Зміст освітнього компонента «Менеджмент в освіті та мистецтві» забезпечується освітньою програмою підготовки фахівців IV рівня акредитації «магістр» за спеціальністю 014. 12 – Середня освіта «Образотворче мистецтво». Курс «Менеджмент в освіті та мистецтві» передбачає засвоєння знань про функції менеджменту та його застосування в освіті та мистецтві, а саме управління сферою культури і мистецтва, що включає в себе такі процеси, як керівництво, планування, координацію, розпорядження, контроль. Сучасний менеджмент освітньо-мистецької сфери є багатовекторним інструментарієм розвитку економічних взаємовідносин між митцем-педагогом та суспільством. Освітній компонент дає можливість глибше осягнути процеси формування арт-ринку, а саме як світові мистецькі тенденції впливають на процеси, що відбуваються в Україні.</p>	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
<p><i>Мета</i> курсу базова підготовка майбутнього спеціаліста до теоретичного та практичного застосування знань з дисципліни «Менеджмент в освіті та мистецтві», формування у здобувачів системи знань управління освітніми та мистецькими системами, їх становлення, функціонування та розвиток, розкриття методологічних засад менеджменту в освіті та мистецтві.</p> <p>Згідно тематичних завдань визначені основні <i>цілі</i>, а саме: підготовка фахівців які б здійснювали ефективні зміни у формуванні культурного середовища, пропонувати нові принципи та форми мистецького менеджменту, забезпечувати процес менеджменту в освіті та мистецтві. Важлива увага приділена вивченню особливостей розвитку менеджменту в освіті та мистецтві; історико-культурним факторам формування сучасного менеджменту в освіті та мистецтві; методам реорганізації менеджменту в освіті та мистецтві; організації процесу арт-менеджменту; аналізу стану сучасного арт ринку та стратегії арт-менеджменту.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі образотворчої та освітньої діяльності, які вимагають достатнього інтелектуального потенціалу, а також поглибленого рівня знань та вмінь інноваційного характеру.</p> <p>Загальні компетентності ЗК 1. Здатність до узагальнень, абстрактного мислення, поєднання аналізу та синтезу для розуміння процесів та явищ в освітній галузі. ЗК 2. Готовність здійснювати освітню та науково-дослідницьку діяльність на основі гуманістичного світогляду й розуміння суті педагогічних явищ та процесів. ЗК 4. Здатність до письмової та усної комунікації рідною мовою, знання іноземної мови,</p>	

навички роботи з сучасними інформаційними технологіями.

ЗК 5. Адаптивність, комунікабельність, креативність, толерантність, критичне мислення, наявність стійкого світогляду та наполегливість у досягненні мети; здатність оцінювати та забезпечувати якість професійної діяльності, діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 6. Здатність до критичного аналізу і оцінки сучасних мистецьких та педагогічних явищ, продукування нових ідей в процесі вирішення практичних завдань, комплексних та інноваційних проблем.

ЗК 7. Готовність на основі самопізнання формувати власний індивідуальний стиль науково-педагогічної та художньо-творчої діяльності та професійного спілкування, - здатність до самовдосконалення та самовиховання.

Фахові компетентності.

ФК 1. Здатність використовувати інноваційні педагогічні технології навчання в процесі викладання образотворчих дисциплін; застосовувати засоби викладання, методи, прийоми, відповідно меті та змісту навчання образотворчого мистецтва в закладах загальної середньої і профільної та позашкільної освіти, закладах культури, а також в закладах вищої освіти; здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів та ЗВО з образотворчого мистецтва.

ФК 6. Здатність використовувати історичний досвід та досягнення сучасної образотворчої освіти у власній педагогічній діяльності.

ФК 7. Здатність до усвідомлення основних закономірностей розвитку сучасного українського та зарубіжного українського мистецтва, основні проблеми, різні наукові погляди на його становлення та розвиток, концепції художнього образу в українському та зарубіжному мистецтвознавстві.

ФК 8. Здатність до розкриття ідеї та сюжету художнього твору засобами різноманітних мистецьких технік у різних видах та жанрах образотворчого мистецтва.

Програмні результати навчання

Знання та розуміння.

ПРН 1. Знання та оперування педагогічними категоріями і методами їх використання з метою розв'язання освітніх, дослідницьких і практичних завдань навчального і виховного процесів.

ПРН 4. Знання основних закономірностей розвитку сучасного українського та зарубіжного образотворчого мистецтва, основних проблем, різних наукових поглядів на його становлення та розвиток, концепції художнього образу в українському та зарубіжному мистецтвознавстві.

Застосування знань та розумінь.

ПРН 5. Володіння практичними способами пошуку, аналізу та оброблення наукової освітньої та мистецької інформації з використанням сучасних ІКТ.

ПРН 13. Уміння підбирати систему завдань для контролю і корекції знань учнів, студентів; здійснювати усний, письмовий та тестовий контроль на заняттях; вести облік результатів контролю знань, умінь та навичок.

Формування суджень.

ПРН 14. Здійснювати освітню й науково-дослідницьку діяльність на основі гуманістичного світогляду й розуміння суті педагогічних явищ і процесів.

ПРН 15. Критичний аналіз та оцінка сучасних мистецьких та педагогічних явищ, продукування нових ідей в процесі вирішення практичних завдань, комплексних та інноваційних проблем.

ПРН 16. Візуальне та вербальне поширення ціннісних орієнтацій у суспільстві; здійснювати компетентну оцінку подій художнього життя, мистецько-педагогічної діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	10
Практична робота	20
Самостійна робота	60

Ознаки освітнього компонента			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий

3	014 «Середня освіта»	2	вибірковий
---	----------------------	---	------------

Тематика освітнього компонента

Тема	кількість год.		
	лекції	практичні заняття	сам. роб.
Тема 1. «Вступ. Сутність, значення і особливості розвитку «Менеджменту в освіті та мистецтві».	2		
Тема 2. «Процес менеджменту. Види і зміст управлінської діяльності в закладах освіти».	2		
Тема 3. «Менеджмент культурно-мистецької сфери».	2		
Тема 4. «Функції менеджменту в культурно мистецькій діяльності».	2	4	15
Тема 5. «Менеджмент у мистецтві як складова підготовки фахівців з образотворчого мистецтва».		4	15
Тема 6. «Основні підходи до менеджменту неформальної мистецької освіти».		4	15
Тема 7. «Проблеми і перспективи розвитку менеджменту в освітньо-мистецькій діяльності».		4	15
Тема 8. «Педагогічний менеджмент як наука і мистецтво»		4	

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Вид контролю – залік. Максимальна кількість балів – 100. Тестування – 10 вага оцінки; Контрольна робота – 10 вага оцінки; Конспектування лекцій – 10 вага оцінки; Реферат – 10 вага оцінки; Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 20 вага оцінки.
Вимоги до письмових робіт	Тестування – 10 вага оцінки; Контрольна робота – 10 вага оцінки; Конспектування лекцій – 10 вага оцінки; Реферат – 10 вага оцінки; Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 20 вага оцінки.
Практичні заняття	Максимальна оцінка – 100 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю - залік; Форма здачі – виконання завдань.

7. Політика освітнього компонента

1. Викладання курсу та взаємодія із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням

<https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

2. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

3. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 417 від 03 липня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.

4. Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Немцов В. Д., Довгань Л. Є., Сімок Г. Ф. Менеджмент організацій: навчальний посібник. Київ: ТОВ «УВПК», «ЕксОб», 2000. 392 с.
2. Хміль Ф. І. Менеджмент: підручник. Київ: Вища школа, 1995. 351 с.
3. Антонюк О. В. Менеджмент культурно-мистецької сфери // Часопис. Випуск 11. Культурологія, 2012. С. 104-110.
4. Гагорт Г. Менеджмент мистецтва. Підприємницький стиль / пер. з англ. Б. Шумиловича. Львів: Літопис, 2008. 360 с.
5. Даниленко Л. І. Менеджмент в освіті. Енциклопедія освіти / ред. В. Г. Кремень. Київ: Хрінком Інтер, 2008. 1036 с.
6. Карамушка Л. М. Психологічні основи управління в системі середньої освіти: навчальний посібник. Київ: ІЗМН, 1997. 180 с.
7. Коломінський Н. Л. Психологія менеджменту в освіті (соціально-психологічний аспект): монографія. Київ: МАУП, 2000. 286 с.
8. Кравченко Л. М. Неперервна педагогічна підготовка менеджера освіти: монографія. Полтава: Техсервіс, 2006. 420 с.
9. Маслов В. І., Шаркунова В. В. Принципи менеджменту в установах освіти // Освіта і управління. 1997. № 1. С. 77-84.
10. Рудницька О. П. Культурологічна відповідність мистецької освіти / Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи: монографія / за ред. І. А. Зязюна. Київ: Віпол, 2000. С. 108-133.

Додаткова література:

1. Гагоорт Г. Менеджмент мистецтва. Підприємницький стиль / пер. з англ. Б. Шумиловича. Львів: Літопис, 2008. 360 с.

2. Головач Н. М. Менеджмент культури в контексті сучасних соціокультурних перетворень. Культура і сучасність: альманах. Київ: Міленіум, 2017. №2. С. 10-15.
3. Копієвська О. Р., Шевченко Н. О. Соціокультурний менеджмент: історія, теорія та сучасні практики. Київ, 2019. 328 с.
4. Солдатенко О. І. Підготовка менеджерів соціокультурної діяльності до організації дозвілля учнів старших класів. Вісник ЧНПУ імені Т.Г. Шевченка. 2017. Вип. 149. С. 224-227.
5. Стрітьєвич Т. М. Менеджмент у мистецтві як складова підготовки фахівців з образотворчого мистецтва // Педагогічні науки. Збірник наукових праць. 2016. Випуск Том.2. LXXII. С. 127 -130.
6. Основи менеджменту в галузі культури і мистецтва. Тексти лекцій для студентів спеціальності 025 Музичне мистецтво, / Укл. : Солдатенко О. І. Чернігів: Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, 2023. 112 с.
7. Яроміч С. А. Менеджмент у сфері культури. Одеса, 2006. 274 с.

Інформаційні ресурси:

1. Міністерства освіти та науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua>
2. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Портал сучасних освітніх (педагогічних) е-ресурсів. URL: <http://www.intellect-invest.org.ua>

Викладач: Дяків Марія Володимирівна,

доцент кафедри методики викладання
образотворчого і декоративно-
прикладного мистецтва та дизайну